

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана філологічного
факультету
доц. Крохмальний Р.О.

03 вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методи і практика сучасного літературознавчого дослідження

	(назва навчальної дисципліни)
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності) <u>035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська</u>
	<u>035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська</u> (назва спеціалізації)
спеціалізація	<u>035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська</u>
факультет	<u>Філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма навчальної дисципліни «**Методи і практика сучасного літературознавчого дослідження**» для студентів 4 курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальністю **035 Філологія** спеціалізацією

035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська,
035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська
035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська,

“31” серпня 2023 року – 13 с.

Розробники:

Василишин Марія Богданівна

доцент катедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького
кандидат філологічних наук

Кравець Ольга Яремівна

доцент катедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького
кандидат філологічних наук

Робоча програма розглянута на засіданні катедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького.

(підпис) (доц. Сорока О.Б.)
(прізвище та ініціали)

“31” серпня 2023 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету
Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

“31” серпня 2023 року Голова
(підпис) (доц. Крохмальний Р.О.)
(прізвище та ініціали)

© Василишин М. Б., 2023 р.

© Кравець О. Я., 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7 семестр – 3 8 семестр – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки <small>(шифр, назва)</small>	За вибором	
Модулів – 2	Напрямок <hr/> <small>(шифр, назва)</small>	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 3	Спеціальність 035 Філологія	4-й	
		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 210	Спеціалізація 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська, 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська	7-й	8-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 у 7 сем., 2 у 8 сем. самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр		
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		30 год.	28 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	92 год.
ІНДЗ:		Вид контролю: залік у 7 сем., курсова робота – 8 сем.	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/ 2, 1/3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма практичного курсу «**Методи і практика сучасного літературознавчого дослідження**» розрахована на перший та другий семестр 4 курсу навчання на освітньо-кваліфікаційному рівні «**бакалавр**».

Загальна кількість становить 210 годин, 30 практичних у першому семестрі/28 практичних у другому семестрі, відповідно самостійна робота за семестрами 60/90 годин. Завдання курсу – висвітлити головні проблеми зазначеної дисципліни «**Методи і практика сучасного літературознавчого дослідження**».

Мета

Навчальна дисципліна «**Методи і практика сучасного літературознавчого дослідження**» має на меті ознайомити студентів із основами здійснення дослідницької діяльності у філології, зокрема у літературознавстві, формувати у слухачів курсу уявлення про найпопулярніші у літературознавстві наукові методи дослідження літературного твору, зокрема такі, як біографічний, міфологічний, історико-порівняльний, феноменологічний, екзистенційний, рецептивний, психоаналітичний, герменевтичний, семіотичний, структуралістський, постструктуралістський тощо. Висвітлити правила і принципи та виробити вміння проведення наукових досліджень, представити засади студентської наукової праці.

Завдання

- виробити загальне уявлення про напрями сучасного літературознавства та їх методологію;
- ознайомити студентів із такими явищами, як компаративістика, психоаналіз, герменевтика, рецептивна естетика, феноменологія, екзистенціалізм, структуралізм, постструктуралізм, феміністична критика, міфологізм, біографізм;
- забезпечити засвоєння студентами основних механізмів наукового літературознавчого аналізу;
- сформувані та закріпити вміння застосовувати методику літературознавчих досліджень на практиці;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати

- сучасні напрями літературознавчого аналізу художнього тексту
- принципи наукової діяльності як особливого виду людської активності
- розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів
- знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності
- знати засади створення студентських наукових праць

уміти

- застосовувати набуті знання при аналізі текстів літературних творів (прозових, драматичних, поетичних)
- результати аналізу оформити в науковій кваліфікаційній роботі
- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати
- організувати процес свого навчання й самоосвіти

Програма навчальної дисципліни

Семестр I

Змістовий модуль

1. Основи дослідницької діяльності

Тема 1. Особливості наукового дослідження у сучасному світі

Тема 2. Славістика в університетах України. Славістична школа в ЛНУ імені Івана Франка.

Тема 3. Дослідницька діяльність на сучасному етапі у слов'янських країнах, мова яких вивчається як спеціальність.

Тема 4. Наукова праця та її види (монографія, стаття, наукова доповідь, тези наукової доповіді, дисертація, автореферат, матеріали наукової конференції)

Тема 5. Курсова робота як вид студентської наукової роботи. Складові частини та етапи виконання курсової роботи. Вимоги до оформлення результатів кваліфікаційного дослідження.

Змістовий модуль 2.

Основні методи і напрями сучасного літературознавства

Тема 1. Застосування біографічного методу аналізу художнього тексту.

Тема 2. Застосування культурно-історичного методу до аналізу художнього тексту.

Тема 3. Застосування компаративного методу до аналізу художнього тексту.

Тема 4. Застосування методів психоаналітичної критики у роботі над аналізованим твором.

Тема 5. Застосування методів міфопоетичного аналізу до розгляду тексту.

Тема 6. Застосування методів герменевтичного аналізу тексту.

Тема 7. Визначення інтертекстуальних зв'язків тексту. Інтертекстуальна гра.

Тема 8. Застосування технік наратологічного аналізу до розгляду художнього твору.

Тема 9. Постколоніальна критика.

Тема 10. Теоретичні та методологічні основи феміністичної критики, гендерні дослідження.

Семестр 2

Змістовий модуль 3.

Практичні засади здійснення наукового дослідження.

Тема 1. Опрацювання літературознавчих статей за темою дослідження.

Тема 2. Визначення рівнів аналізованого тексту, одиниць аналізу тексту, типу тексту.

Тема 3. Визначення функціонально-стильової приналежності тексту.

Тема 4. Визначення структури і елементів змістової організації літературно-художнього твору. Тема. Фабула. Пафос. Ідея.

Тема 5. Визначення структури і елементів внутрішньої форми художнього твору. Образи автора і читача.

Тема 6. Визначення системи образів прочитаного мовою оригіналу твору.

Тема 7. Визначення елементів, що формують уявлення про авторську національно-марковану картину світу.

Тема 8. Визначення сюжету художнього твору, його типу й функцій.

Тема 9. Визначення художньо-мовленнєвої організації літературного твору. Засоби лексичного увиразнення мовлення.

Тема 10. Визначення синтаксичних засобів увиразнення мовлення (стилістичні фігури).

Тема 11. Визначення денотативного простору тексту. Подієва структура тексту. Хронотоп художнього твору.

Тема 12. Визначення емотивного простору тексту і його аналіз. Поняття емотивної домінанти і емотивної тональності тексту.

Тема 13. Вимоги до захисту кваліфікаційного дослідження. Правила його проведення та принципи підготовки презентації, доповіді на захисті.

3. Структура навчальної дисципліни

І семестр												
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього о	у тому числі					Усього о	у тому числі				
		л	п	лаб	ін	с		л	п	ла	ін	с
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Основи дослідницької діяльності.												
Тема 1. Особливості наукового дослідження у сучасному світі	5		2			3						
Тема 2. Славістика в університетах України. Славістична школа в ЛНУ імені Івана Франка.	5		2			3						
Тема 3. Дослідницька діяльність на сучасному етапі у слов'янських країнах, мова яких вивчається як спеціальність.	5		2			3						
Тема 4. Наукова праця та її види (монографія, стаття, наукова доповідь, тези наукової доповіді, дисертація, автореферат, матеріали наукової конференції)	5		2			3						
Тема 5. Курсова робота як вид студентської наукової	5		2			3						

роботи. Складові частини та етапи виконання курсової роботи. Вимоги до оформлення результатів кваліфікаційного дослідження.													
Разом – зм. модуль 1.	25		10			15							
Змістовий модуль 2.													
Основні методи і напрями сучасного літературознавства													
Тема 1. Застосування біографічного методу до аналізу художнього тексту.	5		2			3							
Тема 2. Застосування культурно-історичного методу до аналізу художнього тексту.	5		2			3							
Тема 3. Застосування компаративного методу до аналізу художнього тексту	5		2			3							
Тема 4. Застосування методів психоаналітичної критики у роботі над аналізованим твором	5		2			3							
Тема 5. Застосування методів міфопоетичного аналізу до розгляду тексту	5		2			3							
Тема 6. Застосування методів герменевтичного аналізу тексту	5		2			3							
Тема 7. Визначення інтертекстуальних зв'язків тексту. Інтертекстуальна гра.	5		2			3							
Тема 8. Застосування технік наратологічного аналізу до розгляду художнього твору	5		2			3							
Тема 9. Постколоніальна критика	5		2			3							
Тема 10. Теоретичні та методологічні основи феміністичної критики, гендерні дослідження	5		2			3							
Разом – зм. модуль 2	50		20			30							
Модуль 2													
Змістовий модуль 3.													
Практичні засади здійснення наукового дослідження													
Тема 1. Опрацювання літературознавчих статей за темою дослідження.	11		4			7							
Тема 2. Визначення рівнів аналізованого тексту, одиниць аналізу тексту,	8		2			6							

типу тексту.												
Тема 3. Визначення функціонально-стильової приналежності тексту.	8		2			6						
Тема 4. Визначення структури і елементів змістової організації літературно-художнього твору. Тема. Фабула. Пафос. Ідея.	8		2			6						
Тема 5. Визначення структури і елементів внутрішньої форми художнього твору. Образи автора і читача.	8		2			6						
Тема 6. Визначення системи образів прочитаного мовою оригіналу твору.	8		2			6						
Тема 7. Визначення елементів, що формують уявлення про авторську національно-марковану картину світу.	8		2			6						
Тема 8. Визначення сюжету художнього твору, його типу й функцій.	8		2			6						
Тема 9. Визначення художньо-мовленнєвої організації літературного твору. Засоби лексичного увиразнення мовлення.	8		2			6						
Тема 10. Визначення синтаксичних засобів увиразнення мовлення (стилістичні фігури).	8		2			6						
Тема 11. Визначення денотативного простору тексту. Подієва структура тексту. Хронотоп художнього твору.	8		2			6						
Тема 12. Визначення емотивного простору тексту і його аналіз. Поняття емотивної домінанти і емотивної тональності тексту.	8		2			6						
Тема 13. Вимоги до захисту кваліфікаційного дослідження. Правила його проведення та принципи підготовки презентації, доповіді на захисті.	6		2			4						
Разом – зм. модуль 3	105		28			77						

Усього годин	180	58	122						
Модуль 2									
ІНДЗ Курсова робота	30		30						
Усього годин	210	58	152						

4. Самостійна робота

Назва теми		Кількість годин
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Основи дослідницької діяльності.		
1	Особливості наукового дослідження у сучасному світі	3
2	Славістика в університетах України. Славістична школа в ЛНУ імені Івана Франка.	3
3	Дослідницька діяльність на сучасному етапі у слов'янських країнах, мова яких вивчається як спеціальність.	3
4	Наукова праця та її види (монографія, стаття, наукова доповідь, тези наукової доповіді, дисертація, автореферат, матеріали наукової конференції)	3
5	Курсова робота як вид студентської наукової роботи. Складові частини та етапи виконання курсової роботи. Вимоги до оформлення результатів кваліфікаційного дослідження.	3
Змістовий модуль 2. Основні методи і напрями сучасного літературознавства		
6	Застосування біографічного методу до аналізу художнього тексту.	3
7	Застосування культурно-історичного методу до аналізу художнього тексту.	3
8	Застосування компаративного методу до аналізу художнього тексту	3
9	Застосування методів психоаналітичної критики у роботі над аналізованим твором	3
10	Застосування методів міфопоетичного аналізу до розгляду тексту	3
11	Застосування методів герменевтичного аналізу тексту	3
12	Визначення інтертекстуальних зв'язків тексту. Інтертекстуальна гра.	3
13	Застосування технік наратологічного аналізу до розгляду художнього твору	3
14	Постколоніальна критика	3
15	Теоретичні та методологічні основи феміністичної критики, гендерні дослідження	3
Змістовий модуль 3. Практичні засади здійснення наукового дослідження.		
16	Опрацювання літературознавчих статей за темою дослідження.	7
17	Визначення рівнів аналізованого тексту, одиниць аналізу тексту, типу тексту.	6
18	Визначення функціонально-стильової приналежності тексту.	6
19	Визначення структури і елементів змістової організації літературно-художнього твору. Тема. Фабула. Пафос. Ідея.	6
20	Визначення структури і елементів внутрішньої форми художнього твору. Образи автора і читача.	6
21	Визначення системи образів прочитаного мовою оригіналу твору.	6
22	Визначення елементів, що формують уявлення про авторську національно-марковану картину світу.	6
23	Визначення сюжету художнього твору, його типу й функцій.	6
24	Визначення художньо-мовленнєвої організації літературного твору. Засоби лексичного вираження мовлення.	6
25	Визначення синтаксичних засобів вираження мовлення (стилістичні фігури).	6

26	Визначення денотативного простору тексту. Подієва структура тексту. Хронотоп художнього твору.	6
27	Визначення емотивного простору тексту і його аналіз. Поняття емотивної домінанти і емотивної тональності тексту.	6
28	Вимоги до захисту кваліфікаційного дослідження. Правила його проведення та принципи підготовки презентації, доповіді на захисті.	4
	ІНДЗ	30
	Курсова робота	
	Усього годин	152

Результатом самостійної роботи студента у 7 семестрі слугуватиме реферат або есе на запропоновану або самостійно обрану тему (відповідно до особистих зацікавлень), у 8 семестрі – курсова робота.

6. Індивідуальні завдання

У програмі дисципліни передбачено виконання студентом індивідуального завдання у формі курсової роботи. Тему курсової роботи студент обирає сам із врахуванням своїх наукових зацікавлень та узгоджує із науковим керівником. Тема курсової роботи затверджується на засіданні кафедри. Рекомендації щодо написання курсових робіт подано у праці: Методичні рекомендації до написання та оформлення курсових і кваліфікаційних робіт для студентів напряму “Філологія” (слов’янські мови та літератури) / Ольга Албул, Алла Кравчук, Людмила Петрухіна. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2011. –45 с.

7. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: **бесіда, розповідь, пояснення, дискусія, демонстрація, вправи, кейс-метод, інформаційно-ілюстративний метод, метод проблемного викладу, метод спостереження, метод аналізу, частково-пошуковий метод, дослідницький метод.**

Під час лекційних занять використовується мультимедійний ресурс.

8. Методи контролю

Дисципліна розрахована на 2 семестри (7-ий семестр і 8-ий семестр).

7 семестр

Підсумковий контроль у кінці 7 семестру передбачений у формі заліку. Оцінювання відбувається 100-бальною шкалою наступним чином:

1. Опитування на практичному занятті – 3 бали (максимальна кількість – **30** балів)
2. Презентація на вибрану тему (тема 1-10, змістовий модуль 2) (максимальна кількість – **20** балів)
3. Проект курсової роботи – максимальна кількість балів (**10+10**) – максимальна кількість балів – **20**.
4. Підсумковий письмовий модуль (тест) – **30** балів.

8 семестр

Підсумковий контроль у кінці 8 семестру передбачений у формі курсової роботи.

Курсову роботу студент готує протягом 7-го і 8-го семестрів. Оцінювання курсової роботи відбувається наступним чином (подано максимальну кількість балів, яку може набрати студент):

1. Змістове наповнення курсової роботи – **50** балів;
 2. Технічне оформлення курсової роботи – **20** балів;
 3. Захист курсової роботи – **30** балів;
- Максимальна кількість балів за курсову роботу – **100** балів.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота															Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
8	8	8	8	8	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, диференційований залік	Залік
A	Відмінно	90 – 100	Відмінно	5
B	Дуже добре	81 – 89	Добре	4
C	Добре	71 – 80		
D	Задовільно	61 – 70	Задовільно	3
E	Достатньо	51 – 60		
FX (F)	Незадовільно	0 – 50	Незадовільно	2

FX означає «незадовільно» і здобувач вищої освіти може бути допущений до екзамену за умови певної додаткової роботи. F означає «незадовільно» з повторним вивченням навчальної дисципліни.

10. Методичне забезпечення

1. Навчальний план дисципліни «**Методи і практика сучасного літературознавчого дослідження**».
2. Робоча програма навчальної дисципліни «**Методи і практика сучасного літературознавчого дослідження**».
3. Тестові завдання для перевірки засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу (модуль).
4. Тематика самостійної роботи (теми для рефератів, есе).
5. Мультимедійний ресурс.

11. Рекомендована література

Базова література

1. Албул О. Львівська славістика в загальноєвропейському контексті / О. Албул, Н. Лобур // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Л.А. Булаховського. – Київ, Освіта України, 2017, – С. 3–11.
2. Албул О. Славістика у Львівському національному університеті імені Івана Франка (історія, сучасний стан та перспективи розвитку) / О. Албул, Н. Лобур // Компаративні дослідження слов'янських мов та літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського: Збірник наукових праць. – К., 2009. – С. 3–10.
3. Білоус П.В. Теорія літератури: навч. посіб. – К.: Академвидав, 2013. – 328 с.
4. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство: Підручник. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 430 с.
5. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підручник. – К.: Либідь, 2006. – 488 с.
6. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / Умберто Еко ; пер. За ред. О. Глотова. – Тернопіль : Мандрівець, 2007. – 224 с.
7. Іванишин В.П. Нариси з теорії літератури. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 256 с.
8. Література. Теорія. Методологія. Пер. з польської. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 543 с.
9. Літературознавчий словник-довідник. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 752 с.
10. Лобур Н. Традиції університетської славістики в Україні та виклики сьогодення / Н. Лобур, О. Паламарчук // Слов'янські обрії. Випуск 9. XVI Міжнародний з'їзд славістів (м. Белград, Сербія, 20-27 серпня 2018 року). Доповіді української делегації. – Київ, 2018. – С. 345–355.
11. Мазур О.В. Основи наукових досліджень : посібник для студентів філологічних спеціальностей / О.В. Мазур, О.В. Подвойська, С.В. Радецька. – Вінниця : Нова Книга : 2013. – 119 с.
12. Методичні рекомендації до написання та оформлення курсових і кваліфікаційних робіт для студентів напряму “Філологія” (слов'янські мови та літератури) / Ольга Албул, Алла Кравчук, Людмила Петрухіна. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 45 с.
13. Основи методології та організації наукових досліджень : навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
14. Пітер Баррі. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія. – К.: Смолоскип, 2008. – 358 с.
15. Семеног О. М. Культура наукової української мови : навчальний посібник / О.М. Семеног. – Київ : Академія, 2012. – 216 с.
16. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 531 с.

Додаткова

17. Зборовська Н. Код української літератури. – К.: Академвидав, 2006. – 504 с.
18. Зубрицька М. Homo legens: Читання як соціокультурний феномен. – Львів: Літопис, 2004. – 352 с.
19. Дорота Корвін-Пйотровська. Проблеми поетики прозового опису. – Львів: Літопис, 2009. – 206 с.
20. Кравець Л. Динаміка метафори в українській поезії ХХ ст. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 416 с.
21. Павличко С. Теорія літератури. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2009. – 679 с.

22. Юнг К.Г. Архетипи і колективне несвідоме. – Львів: Астролябія, 2018. – 608 с.

Інформаційні ресурси

Державна наукова установа “Книжкова палата України імені Івана Федорова”

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrbook.net/>

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lsl.lviv.ua/>

Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lnulibrary.lviv.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>